

povědi ukládá nájemci, by vyklidil a odevzdal najaťý předmět p o d d ů h o n e m p r á v a, nebo, by podal včas své námitky. Upravuje tedy spornou věc na způsob rozsudku a jest tedy, nepodají-li se námitky, právoplatným rozhodnutím, jímž věc jest vyřízena. (§ 529 c. ř. s.). Žaloba pro zmatečnost jest tedy proti němu přípustna. Přes to nebylo však dovolání žalobcovu vyhověti, poněvadž tu není předpokladů žaloby pro zmatečnost dle § 529 č. 2 c. ř. s. Soud první stolice zjistil totiž, že manželka žalobcova, které sporná výpověď doručena byla dne 13. ledna, odevzdala ji den na to, tedy dne 14. ledna 1919 žalobci. Tento ji měl tedy i když ne přímo od doručovacího zřizence, přece zavčas v rukou, a byl proto i s to, což jest dle smyslu zákona a povahy věci rozhodným, podat proti ní námitky. V takovém případě není však dopuštěna žaloba pro zmatečnost a bylo proto dovolání odepřiti úspěch.

Čís. 190.

Pořad stolic, upravený § 3 j. n., platí též pro soudní usnesení, jimiž stanoveno odškodné za pozemky, vyvlastněné k železničním účelům.

(Rozh. ze dne 3. června 1919, R I 195/19.)

Okresní soud v Kostelci n. O. stanovil odškodné za pozemky, vyvlastněné k účelům železničním. Rekurs, vnesený proti dotýčnému usnesení na krajský soud v Hradci Králové, byl tímto soudem ve věci samé vyřízen.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Příslušnost krajského soudu v Hradci Králové k rozhodnutí o rekursu proti usnesení okresního soudu v Kostelci n. O. v této záležitosti bere dovolací rekurs neprávem v pochybnost. Článek VIII. uvozovacího zákona k jurisdikční normě ze dne 1. srpna 1895 čís. 110 ř. z. v odstavci 4. prohlásil za nedotčené předpisy zákona ze dne 18. února 1878 čís. 30 ř. z. »o příslušnosti soudů v případech vyvlastnění k cíli zřízení a provozování železnic«. Zvláštní ustanovení o příslušnosti obsahuje zákon ze dne 18. února 1878 čís. 30 ř. z. pouze v druhém odstavci § 23, který prohlašuje okresní soud, v jehož obvodě vyvlastnění provedeno býti má, za příslušný ku zjištění odškodného. Zmínka v § 30, že rekurs předložiti sluší vrchnímu zemskému soudu, není zvláštním ustanovením o příslušnosti, neboť tenkrát platná jurisdikční norma ze dne 20. listopadu 1852 čís. 251 ř. z. v § 93 prikazuje rozhodování o stížnostech proti usnesením všech soudů první stolice vrchním zemským soudům jako stolici druhé. Toto zásadní ustanovení o pořadu instancí bylo novou jurisdikční normou v § 3 změněno tak, že stížnosti proti usnesením okresních soudů říditi dlužno na krajské a zemské soudy. Výjimku z tohoto předpisu neobsahuje čl. VIII., odst. 4. uvoz. zákona k j. n., a bylo by tedy odchýlné ustanovení, kdyby v § 30 zákona vyvlastňovacího bylo obsaženo, dle čl. I. odst. 2.

uvoz. zákona k j. n. pozbylo účinnosti. Není tudíž usnesení v odpor brané zmatečným pro nepříslušnost krajského soudu v Hradci Králové jako soudu rekursního.

Čís. 191.

Rádným soudům nepřísluší, by předsevzaly zajištění důkazů o opotřebení a poškození věcí, jež dle zákona o válečných úkonech byly zabráný k vojenským účelům.

(Rozh. ze dne 3. června 1919, R I 202/19.)

Firma A. ve Vídni navrhla u okresního soudu v Chebu, by proveden byl k zajištění svému důkaz soudní obhlídkou a znalci o opotřebení a poškození nemovitostí, průmyslového zařízení a svršků, firmě patřících, jež za války byly c. a k. vojenskou správou dle zákona o válečných úkonech zabráný k vojenským účelům. Okresní soud návrhu vyhověl. Za řízení učinila čsl. finanční prokuratura v Praze v zastoupení býv. c. a k. vojenské správy návrh, by řízení bylo zastaveno, poněvadž soud není povolán k tomu, by řečené důkazy prováděl. Okresní soud tomuto návrhu nevyhověl v podstatě proto, že ani v zákoně o válečných úkonech ani v prováděcím nařízení k tomuto zákonu není zcela jasně a nepochybně vysloveno, že by pořadem práva nebylo lze uplatňovati nároky, jichž prováděné důkazy se dotýkají. Rekursní soud (krajský soud v Chebu vyhověl rekursu finanční prokuratury do tohoto usnesení, usnesení i s předchozím jednáním zrušil a zastavil další řízení, poukávav k tomu, že soudům nepřísluší prováděti zajištění důkazů o nárocích, o nichž rozhodovati nejsou povolány, a že rozhodovati o nárocích, jichž se důkazy týkají, náleží úřadům správním, pokud se týče zvláštním komisím.

Nejvyšší soud nedal místa dovolacímu rekursu.

Důvody:

Podle § 1 j. n. jsou soudové ku vykonávání soudní moci povoláni pouze v občanských právních věcech a mohou proto vedle §§ 384 až 389 c. ř. s. také důkazy zajišťovány býti jen v záležitostech práva soukromého. Dovolatelka navrhla soudní zjištění opotřebení a škod, jež jí vznikly na nemovitostech a jich průmyslovém zařízení, jakož i na předmětech, při zabrání jejího závodu k účelům vojenským podle předpisu zákona o válečných úkonech ze dne 26. prosince 1912 čís. 236 ř. z. spolu vojenskou správou požadovaných. Avšak právě citovaným zákonem a k němu vydaným prováděcím nařízením ze dne 23. ledna 1918 čís. 23 ř. z. vyhrazeno jest vyšetření všech okolností otázky náhrady takové se týkající, úřadům politickým pokud se týče zvláštním komisím sestaveným úřady správními (§ 33 zák. cit. čl. I., k § 18, k §§ 19 a 20 a k § 33 prov. nař.). Z toho plyne, že vyšetření rozsah škody, již navrhuje firma na podniku svém a jeho zařízení, k válečným účelům zabraném, utrpěla, jest zákonem o válečných úkonech prohlášeno za záležitost práva veřejného a že stanoveno pro vyřízení její zvláštní řízení, čímž řízení před soudy jest vy-